

BRINK, Jan ten (Appingedam 15 juni 1834 – Leiden 19 juli 1901).

Studeerde theologie te Utrecht en promoveerde in 1860 op Coornhert. Ten Brink verbleef korte tijd (1860-1862) in Batavia als huisleraar en was van 1862 tot 1884 leraar Nederlands in Den Haag. In 1884 volgde hij **Willem J. Jonckbloet** op als hoogleraar aan de Rijksuniversiteit te Leiden. In zijn leraarstijd schreef hij in een aantal dagbladen artikelen over Nederlandse en Franse letteren, Haagse toestanden en Europese gebeurtenissen, die hij later bundelde als *Litterarische Schetsen en Kritieken* (20 dln.).

Ten Brink stond zeer positief tegenover de V.B. en schreef met veel waardering over een aantal Vlaamse auteurs (over **Tony Bergmann** in *Litterarische Schetsen en Kritieken*, VII; de gezusters **Rosalie en Virginie Loveling** in *Litterarische Schetsen en Kritieken*, X; **Frans de Cort** in *Litterarische Schetsen en Kritieken*, XI; **Pol de Mont** in *Litterarische Schetsen en Kritieken*, XVI; **Jacob F. Heremans** in *Litterarische Schetsen en Kritieken*, XX). Van de door hem bijgewoonde **Nederlandse congressen** gaf hij uitvoerig verslag. Hij publiceerde belangrijke artikelen over de V.B., bijvoorbeeld in de *Nederlandsche Spectator* van augustus 1872, waarin hij een overzicht gaf van de verschillende (Antwerpse, Brusselse, Gentse) stromingen in de V.B., en in *Noord en Zuid* van maart 1886, waarin hij het opnam tegen het West-Vlaamse taalparticularisme. Ten Brink hield talrijke spreekbeurten in Vlaanderen, onder meer voor het **Willemsfonds**, en woonde er tal van literaire festiviteiten bij. In 1894 werd hij buitenlands erelid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde. Met **Jozef A. Alberdingk Thijm** was hij in Nederland de meest vooraanstaande pleitbezorger van de V.B.

WERKEN: *Geschiedenis der Nooord-Nederlandsche Letteren in de 19de eeuw, in biographieën en bibliographieën, 1830-1880*, bijgewerkt door Taco de Boer, 3 dln., 1902-1904; – *Geschiedenis der Nederlandsche Letteren*, 1897.

LITERATUUR: Prinsen, 'Jan ten Brink' in *Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek*, III, 1914, kol. 170-173; – H.J. Elias, *Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte*, III-IV, 1971; – F. Schregel-Ornstein, *Het rijk geschakeerde leven van prof. dr. Jan ten Brink*, 1973.

SAMUEL J. LENSELINCK* EN PIETER VAN HEES